

**ESTADÍSTICA DE COMERÇ EXTERIOR I
INTRACOMUNITARI, 2001**

ANÀLISI DELS PRINCIPALS RESULTATS

ESTADÍSTICA DE COMERÇ EXTERIOR I INTRACOMUNITARI, 2001

ANÀLISI DELS PRINCIPALS RESULTATS

1. CARACTERÍSTIQUES GENERALS

Les exportacions de la Comunitat Valenciana durant l'any 2001 se situaren en quasi 16.000 milions d'euros, amb un creixement del 4,4% respecte al 2000, i les importacions, van ascendir a 13.500 milions d'euros, el que representa un increment del 7,5% sobre l'any anterior. El comportament més expansiu de les importacions ha situat la taxa de cobertura (exportacions sobre importacions) en un 118%, 3 punts per davall de la taxa del 2000.

Amb estes dades, la taxa mitjana de creixement anual acumulatiu en el quinquenni 1997-2001 arriba a un 6,5% per a les exportacions i un 12,0% per a les importacions; les majors taxes s'aconsegueixen en els anys 1997 i 2000.

En relació amb el conjunt de l'Estat, es manté una significativa quota de les nostres vendes exteriors respecte del total nacional (12,3 %). Esta quota quasi es duplica si es consideren les exportacions de productes agrícoles (22,3%) i descendeix lleugerament per als productes industrials (11,3%) (vegeu quadre1).

L'augment respecte al 2000 de les exportacions a nivell nacional (4,5%) ha sigut pràcticament idèntic al de la Comunitat (4,4%), encara que amb distinta evolució per als productes agrícoles i industrials. Així, l'increment regional de les exportacions industrials (4,3%) és inferior al del conjunt de l'Estat (3,8%), mentre que les exportacions agrícoles han experimentat un increment inferior (un 5% a la Comunitat Valenciana i un 11,7% a Espanya).

Per la part de les importacions, la participació relativa de la Comunitat és menys significativa ja que suposa un 7,8% sobre el total nacional. Esta quota és un poc més elevada en els productes agrícoles (10,1%) que en els industrials (7,7%).

La comparació amb l'any 2000 mostra un significatiu creixement de les importacions de productes agrícoles realitzades des de la Comunitat Valenciana (20,2%), que havien romàs pràcticament estables des de 1997 a 1999, mentre que les de productes industrials continuen creixent (6,5%), encara que a un ritme sensiblement inferior al de l'any 2000. En conjunt, l'augment de les importacions regionals ha sigut del 7,5% respecte a l'any anterior, i se situa un poc més de cinc punts per damunt del registrat a nivell nacional.

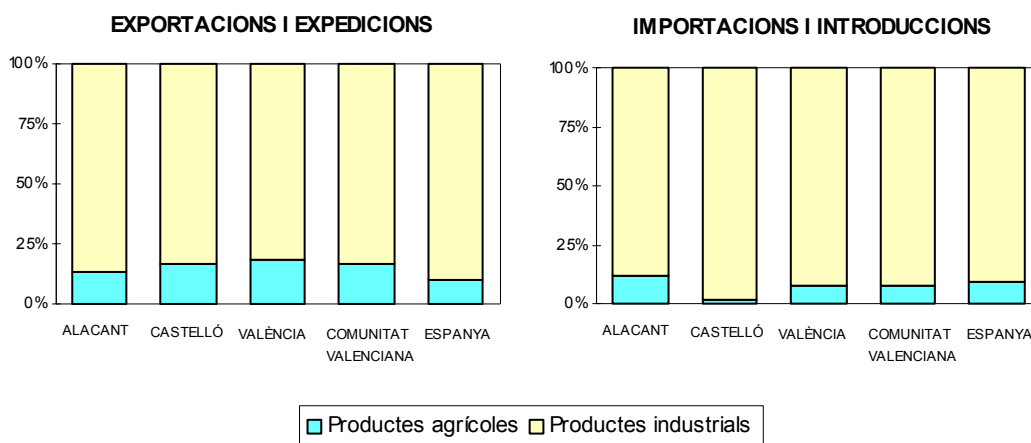
Desagregant la composició de les compres i vendes a l'exterior realitzades des de la Comunitat Valenciana, s'observa que el predomini dels productes industrials sobre els agrícoles és més acusat en les importacions (92% i 8% del total, respectivament) que en les exportacions (83% i 17%).

Quadre 1: Dades agregades de comerç exterior i intracomunitari. Comunitat Valenciana i Espanya

	Exportacions i expedicions			Importacions i introduccions			Taxa de cobertura (%)
	Total	Agrícoles	Industrials	Total	Agrícoles	Industrials	
Any 2001 (milers d'euros)							
Alacant	3.773.617	497.866	3.275.751	2.158.080	252.175	1.905.905	174,9
Castelló	3.549.222	591.139	2.958.083	2.176.107	64.505	2.111.602	163,1
València	8.631.614	1.607.569	7.024.045	9.229.928	794.982	8.434.946	93,5
COM. VALENCIANA	15.954.454	2.696.574	13.257.880	13.564.114	1.111.662	12.452.452	117,6
Espanya	129.771.013	12.065.274	117.705.739	173.210.117	11.001.637	162.208.480	74,9
% C. Valen./Espanya	12,3	22,3	11,3	7,8	10,1	7,7	-
Variació 2000-2001 (%)							
Alacant	5,7	4,8	5,9	15,6	14,0	15,7	
Castelló	6,0	5,0	6,3	6,8	69,8	5,7	
València	3,2	5,1	2,8	5,9	19,4	4,7	
COM. VALENCIANA	4,4	5,0	4,3	7,5	20,2	6,5	
Espanya	4,5	11,7	3,8	2,2	10,6	1,7	

En l'àmbit provincial, València lidera el comerç exterior de la nostra Comunitat, amb el 54% de les exportacions regionals, el 68% de les importacions i una taxa de cobertura del 94%, el que indica que les importacions superen les exportacions. Alacant i Castelló, amb quotes de mercat sensiblement inferiors, gaudeixen d'una millor posició exportadora, amb xifres de vendes que superen àmpliament les d'adquisicions i taxes de cobertura del 175% i 163% respectivament.

Gràfic 1: Distribució del comerç exterior i intracomunitari per tipus de productes. Comunitat Valenciana i Espanya, 2001

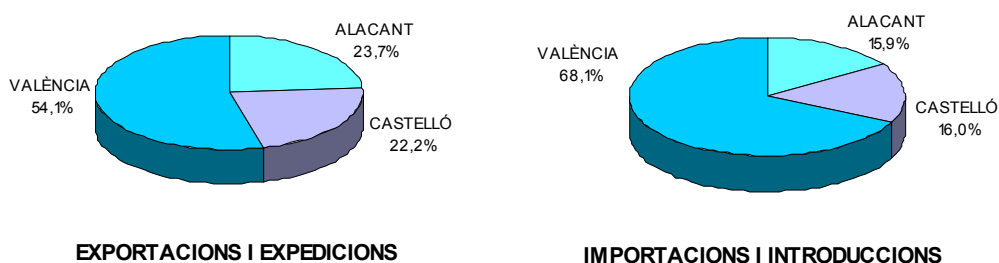

L'evolució de les exportacions ha sigut positiva en les tres províncies, amb uns increments respecte al 2000 del 5,7% a Alacant, 6% a Castelló i 3,2% a València. Quant a les importacions, a Alacant s'ha produït un augment del 15,6%, a Castelló 6,8% i a València 5,9%. Com a resultat, les taxes de cobertura en les tres províncies han experimentat descensos molt dispars amb caigudes de 1,2 punts a Castelló, 2,5 punts a València i 16,3 punts a Alacant.

Per productes, les exportacions agrícoles tenen major pes relatiu a València (18,6%) i Castelló (16,7%) que a Alacant (13,2%). En relació amb l'any 2000, les exportacions agrícoles augmenten prop del 5% en les tres províncies. Per la part dels productes industrials també s'han produït increments importants respecte al 2000 en les tres províncies (6,3% a Castelló, 5,9% a Alacant i 2,8% a València).

Respecte a les importacions, l'evolució per províncies mostra majors diferències. Les importacions agrícoles s'han incrementat un 69,8 a Castelló, el 19,4% a València i un 14,0% a Alacant. D'altra banda, les importacions industrials han augmentat un 15,7% a Alacant, un 5,7% a Castelló i un 4,7% a València.

Gràfic 2: Distribució del comerç exterior i intracomunitari per províncies, 2001

2. COMERÇ EXTERIOR I INTRACOMUNITARI PER ÀREES I PAÏSOS

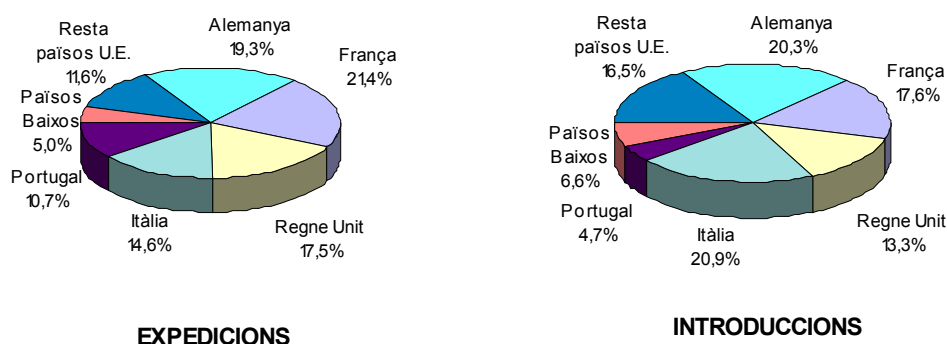
2.1. Destinació de les exportacions i expedicions

La major part de les exportacions valencianes, concretament el 74%, tenen com a destinació algun país europeu. Dins d'este continent, el grup de països que formen la Unió Europea (UE) constitueix el principal client de la Comunitat Valenciana al concentrar el 66% de les vendes exteriors realitzades en l'any 2001 (vegeu quadre 2).

L'increment respecte al 2000 de les exportacions dirigides a l'àmbit dels nostres socis comunitaris ha sigut del 6,6%, consolidant l'evolució positiva de les exportacions cap a este grup de països que s'està produint ininterrompudament des de 1992.

Entre el grup de països que componen la UE, els clients principals són França (14%), Alemanya (12,7%), Regne Unit (11,5%) i Itàlia (9,6%). Les vendes a estos quatre països representen en conjunt pràcticament la meitat de les exportacions totals de la Comunitat Valenciana durant 2001. Comparant amb les xifres de l'any anterior, s'observa que han augmentat les vendes destinades a Itàlia (12,2%), Regne Unit (10,8%) i França (7,2%), i s'han mantingut pràcticament estables en el cas d'Alemanya.

Gràfic 3: Distribució del comerç intracomunitari amb la UE per països. Comunitat Valenciana, 2001

Altres països que destaquen en l'àmbit de la UE pel volum de les seues compres a la Comunitat Valenciana són Portugal, Països Baixos i Bèlgica. Cal assenyalar el cas de Portugal amb un augment de les exportacions respecte al 2000 del 10,6% i un increment acumulat del 90,9% en el període 1997-2001.

El continent americà constitueix la destinació del 12,5% del total de les vendes realitzades des de la Comunitat a l'exterior, amb un creixement del 2,0% respecte a l'any anterior. Estats Units, principal client en este mercat, concentra el 7,1% de les nostres exportacions, que han disminuït un 8,2% respecte al 2000. Estes xifres trenquen la tendència creixent d'obertura del mercat nord-americà cap als productes valencians que es venia produint des de 1993. La penetració de les nostres vendes exteriors en la resta de països del continent americà és menys significativa.

Quadre 2: Exportacions i expedicions per zones geogràfiques i països, 2001

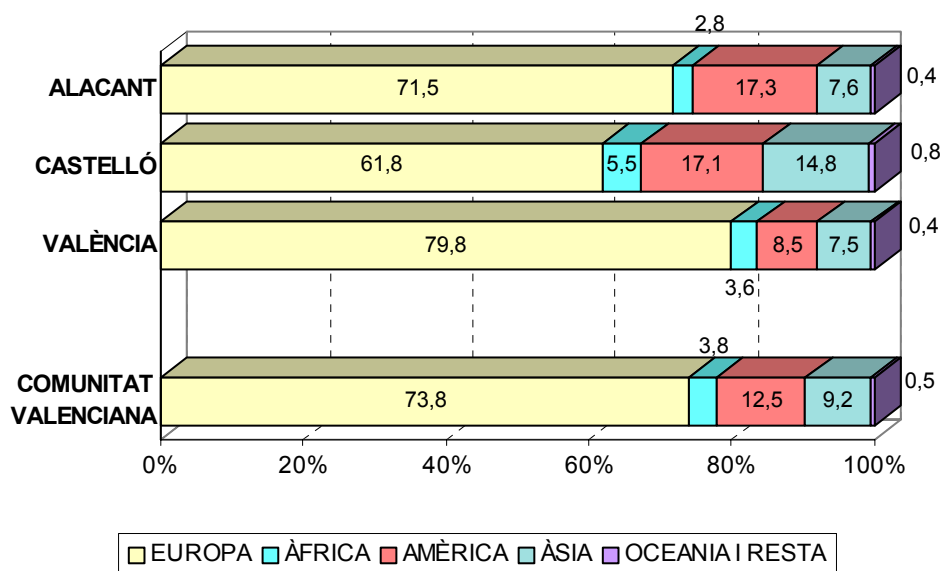
	Milers d'euros					Variació 2000-2001 (%)			
	Comunitat Valenciana		Alacant	Castelló	València	Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
	Total	%							
EUROPA	11.778.801	73,8	2.696.467	2.192.063	6.890.271	5,2	7,1	5,6	4,3
UE	10.499.716	65,8	2.498.787	1.785.709	6.215.619	6,6	6,5	5,4	7,0
França	2.240.736	14,0	612.787	374.844	1.253.105	7,2	11,0	8,0	5,2
Alemanya	2.028.129	12,7	478.474	295.107	1.254.548	0,8	1,5	-1,0	1,0
Regne Unit	1.834.941	11,5	433.839	279.966	1.121.136	10,8	10,8	7,9	11,5
Itàlia	1.526.577	9,6	246.086	209.669	1.070.823	12,2	5,7	17,1	12,9
AMÈRICA	1.990.543	12,5	654.392	606.507	729.644	-2,0	0,2	-0,6	-5,0
Estats Units	1.131.124	7,1	430.127	318.115	382.881	-8,2	-8,2	-3,8	-11,8
ÀSIA	1.459.886	9,2	286.337	523.527	650.021	5,3	5,3	13,8	-0,8
Aràbia Saudita	260.302	1,6	38.495	129.546	92.262	21,2	1,6	38,0	11,3
ÀFRICA	611.626	3,8	105.075	193.978	312.573	20,4	10,1	14,4	28,6
OCEANIA I RESTA	76.589	0,5	16.504	27.029	33.057	-39,0	5,2	-10,9	-58,5
TOTAL	15.954.454	100,0	3.773.617	3.549.222	8.631.615	4,4	5,7	6,0	3,2

L'import de vendes dirigides al continent asiàtic representa un 9% sobre el total de les exportacions de la Comunitat Valenciana en el 2001. En este cas, l'augment ha sigut del 5% respecte a les xifres del 2000.

Entre els països asiàtics destaca com primer client Aràbia Saudita, país que ha augmentat les seues compres un 21% respecte a l'any anterior. Altres països que cal mencionar són Israel i Japó, amb un increment en les seues adquisicions de productes valencians del 6% en el primer d'ells i un descens del 18% en el segon.

El continent africà rep únicament un 4% de les nostres exportacions. Este mercat ha registrat un augment del 20% respecte al 2000. Dins d'este continent, són els països del Magrib (Marroc, Algèria i Tunísia) els principals compradors de productes valencians.

Gràfic 4: Distribució de les exportacions i expedicions per continents de destinació. Comunitat Valenciana, 2001

Des de la perspectiva provincial, València mostra el major grau de concentració geogràfica de les exportacions, amb un 72% destinades a la UE. A Alacant la diversificació és un poc major, amb una quota per a la UE del 66% i una destacada tercera posició d'Estats Units en el rànquing de països clients, al qual es dirigeix l'11% de les exportacions alacantines. Castelló presenta la major diversificació en els seus mercats amb una menor quota per a la UE (50%) i majors proporcions per a altres destinacions com els països de l'Est d'Europa (8%), l'OPEP (9%) i Amèrica Llatina (7%).

2.2. Origen de les importacions i introduccions. Balança comercial

Igual que ocorre amb les exportacions, la major part de les importacions de la Comunitat Valenciana durant l'any 2001 provenen del continent europeu (66%) i els nostres principals subministradors són els països que formen la UE. D'este grup de països prové el 59 de les compres exteriors realitzades, amb un increment respecte al 2000 del 5,5% (vegeu quadre 3).

La balança comercial de la Comunitat respecte a la UE ha mantingut un any més un elevat saldo positiu de quantia superior al registrat en el 2000 (2.519 milions d'euros) i una significativa taxa de cobertura (132%). No obstant això, des de la constitució del Mercat Únic en 1993, el creixement acumulat de les importacions procedents dels socis comunitaris entre el dit any i el 2001 (172%) ha superat el de les exportacions (126%).

Els nostres principals proveïdors en l'àmbit de la UE són Itàlia i Alemanya (12%), França (10%) i Regne Unit (8%), països que també encapçalen el rànquing de primers clients. Com podem observar, les importacions procedents d'estos quatre països suposen en conjunt un 42% sobre el total d'adquisicions valencianes, quota pròxima a la que s'obté per la part de les exportacions. Respecte a l'any anterior les importacions dels dos primers països s'han vist incrementades, en especial les procedents d'Itàlia (6%), seguint-li Alemanya (1%). D'altra banda, les compres procedents de França s'han mantingut pràcticament estables i les del Regne Unit han patit un descens del 4%.

El saldo de la balança comercial presenta valors positius respecte a França, Alemanya i Regne Unit, amb elevades taxes de cobertura del 159%, 125% i 172%, respectivament. Al contrari, les transaccions comercials realitzades amb Itàlia mostren des de 1995 un saldo de signe negatiu, amb una taxa de cobertura durant el 2001 del 91%. Este país junt amb Bèlgica, Luxemburg i Finlàndia formen el conjunt de països membre de la UE respecte als quals la balança comercial de la Comunitat Valenciana presenta saldo negatiu, és a dir, s'importa més que s'exporta.

Quadre 3: Importacions i introduccions per zones geogràfiques i països, 2001

	Milers d'euros					Variació 2000-2001 (%)			
	Comunitat Valenciana		Alacant	Castelló	València	Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
	Total	%							
EUROPA	8.901.547	65,6	1.364.899	976.351	6.560.296	6,0	13,0	-1,6	5,8
UE	7.980.514	58,8	1.242.956	724.109	6.013.449	5,5	13,2	1,1	4,6
Alemanya	1.617.062	11,9	227.860	82.978	1.306.224	1,1	19,3	-3,1	-1,2
França	1.406.165	10,4	153.544	98.071	1.154.551	-0,1	2,4	9,6	-1,2
Itàlia	1.669.974	12,3	410.737	336.601	922.635	5,6	-1,7	2,7	10,3
Regne Unit	1.064.847	7,9	101.755	54.791	908.301	-3,6	61,0	19,6	-8,7
AMÈRICA	1.277.782	9,4	183.966	251.387	842.429	13,0	0,6	54,6	7,2
Estats Units	668.349	4,9	111.326	93.142	463.882	5,0	0,1	89,4	-2,5
ÀSIA	2.010.337	14,8	459.597	212.043	1.338.698	0,4	25,5	-21,4	-2,0
Xina	753.517	5,6	205.283	37.091	511.143	10,3	22,0	40,1	4,7
ÀFRICA	1.331.580	9,4	146.401	724.440	460.738	27,8	39,3	19,4	39,5
OCEANIA I RESTA	42.862	0,3	3.217	11.886	27.759	-8,3	-27,0	93,3	-23,3
TOTAL	13.564.114	100,0	2.158.080	2.176.107	9.229.928	7,5	15,6	6,8	5,9

En l'àmbit provincial les importacions procedents de la UE tenen el major pes relatiu en la província de València (65%) i una quota inferior a Alacant (58%) i a Castelló (33%), amb elevades taxes de cobertura en estes dues últimes (201% a Alacant i 247% a Castelló); València se situa a gran distància (103%).

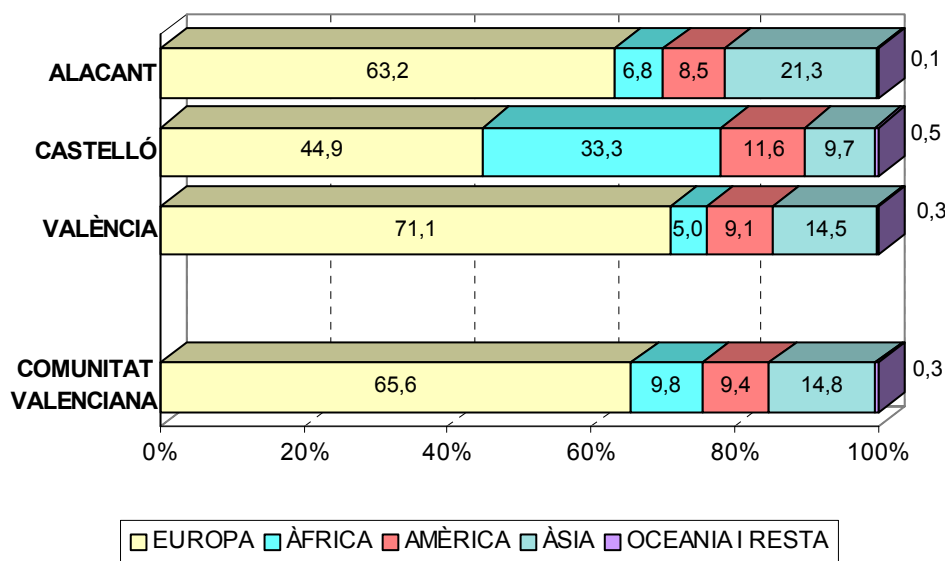
Respecte al mercat americà, les importacions procedents dels Estats Units representen un 5% sobre el total de les compres realitzades per la Comunitat Valenciana a l'exterior, amb un augment del 5% respecte a la xifra del 2000. La resta de països americans tenen quotes d'escassa rellevància, ja que en conjunt tan sols suposen el 4,5% del total de les adquisicions de la Comunitat.

Les importacions del continent asiàtic tenen una participació relativa conjunta del 15% sobre el total de les compres exteriors valencianes durant 2001 i han romàs pràcticament estables respecte a l'any anterior, a pesar dels increments de les compres procedents de països com Xina, Corea del Sud i Índia.

Quant a les importacions d'origen africà representen un 10% sobre el total regional, la major part procedents de Nigèria (2,5%).

Entre els orígens geogràfic de les importacions per províncies cal destacar Xina, que ocupa el tercer lloc en el rànquing de països proveïdors de la província d'Alacant i el sisé en el cas de València, i Nigèria que constitueix el principal subministrador de Castelló amb un 14%, del total de les importacions d'esta província, materialitzades en adquisicions de petroli.

Gràfic 5: Distribució de les importacions i introduccions per continents d'origen. Comunitat Valenciana, 2001

3. COMERÇ EXTERIOR I INTRACOMUNITARI PER PRODUCTES

3.1. Principals productes exportats

Per a descriure la composició del comerç exterior i intracomunitari de la Comunitat Valenciana per productes és de gran utilitat la classificació a nivell de partides aranzelàries (4 dígits) que proporciona l'Aranzel Integrat Comunitari (TARIC) i que es corresponen amb agrupacions de productes bastant homogenis.

Les principals partides exportades des de la Comunitat Valenciana corresponen a *Vehicles automòbils* (14,5% del total), *Taulells i rajoles* (11%), *Cítrics* (10%) i *Calçat amb la part superior*

de cuir (7,5%). Estes mercaderies, junt amb *Pigments i colors per a ceràmica*, representen el 45,6% del total de les exportacions valencianes per al 2001 (vegeu quadre 4), encara que el seu comportament respecte a les xifres del 2000 ha sigut desigual: mentre els *Taulells i rajoles* i el *Calçat amb la part superior de cuir* han experimentat un creixement de prop del 6%, els *Cítrics* sols han augmentat un 1% i els *Vehicles automòbils* descendeixen un 4%.

Quadre 4: Principals productes exportats per partides. Comunitat Valenciana, 2001

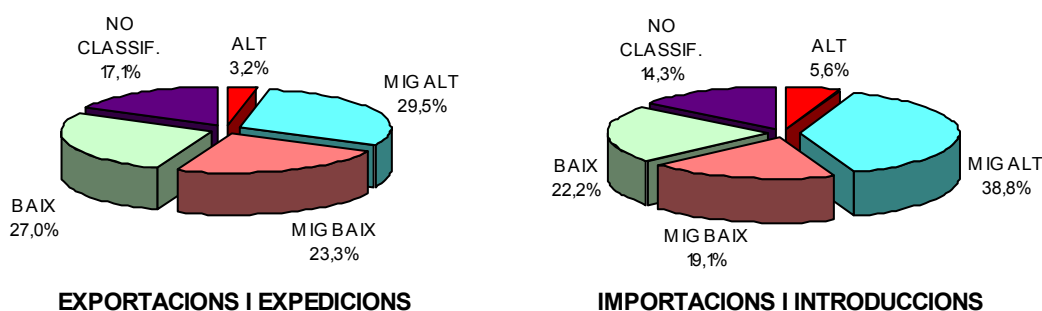
Ordre	Partides	Milers d'euros	%	% acumulat	Variació 2000-2001 (%)
1	87.03 Vehicles automòbils	2.316.774	14,5	14,5	-4,2
2	69.08 Taulells i rajoles	1.818.626	11,4	25,9	5,6
3	08.05 Cítrics	1.560.922	9,8	35,7	1,4
4	64.03 Calçat amb la parte superior de cuir	1.189.481	7,5	43,1	6,2
5	32.07 Pigments i colors,... per a ceràmica	396.063	2,5	45,6	11,7
6	87.08 Parts i accessoris de vehicles automòbils	389.460	2,4	48,1	12,5
7	94.03 Els altres mobles i les seues parts	364.286	2,3	50,3	-3,8
8	52.09 Teixits de cotó amb un contingut de cotó ≥ al 85%	171.884	1,1	51,4	53,5
9	25.15 Marbres i altres pedres calcàries	170.822	1,1	52,5	7,6
10	84.07 Motors d'explosió	148.022	0,9	53,4	-36,5
	Resta de partides	7.428.115	46,6	100,0	

Entre les principals destinacions d'estes partides destaquen Regne Unit (29%) i Itàlia (26%) per als *Vehicles automòbils*; els *Taulells i rajoles* es dirigeixen preferentment a Estats Units (11%) i Regne Unit (8%); els *Cítrics* a França i Alemanya (25% a tots dos) i el *Calçat amb la part superior de cuir* a França (17%) i Estats Units (16%).

En l'àmbit provincial, es manté el predomini de les exportacions de *Taulells i rajoles* a Castelló, on arriben a la meitat de les vendes exteriors provincials, del *Calçat amb la part superior de cuir* a Alacant (31%) i dels *Vehicles automòbils* i *Parts i accessoris de vehicles automòbils* a València (30%). El rànquing de les principals partides exportades en cada una de les províncies mostra el major grau de concentració a Castelló, on les 20 primeres partides representen un 90% sobre el valor total de les exportacions provincials. Alacant ocupa una posició intermèdia al situar-se la quota anterior en un 67%, mentre que a València s'observa la major diversificació i este percentatge descendeix fins a un 62%.

La classificació dels productes industrials segons el seu nivell tecnològic elaborada per la OCDE ens ofereix una visió addicional de la composició del comerç exterior de la Comunitat Valenciana. Les exportacions de productes industrials d'alta tecnologia com aeronaus, equips informàtics o productes farmacèutics, suposen tan sols el 3,2% del total de les exportacions industrials de la Comunitat per a l'any 2001. El grup de productes amb major pes en el conjunt de les vendes a l'exterior és el que incorpora un nivell tecnològic mitjà alt, amb un 29,5% del total, per la seua importància destaquen els vehicles automòbils i els productes químics. Els productes amb nivell tecnològic mitjà baixa suposen el 23,3% del total, principalment taulells. Per últim, els productes amb un nivell tecnològic més baix representen el 27,0% de les exportacions valencianes durant 2001. Dins d'este últim grup es troben sectors molt representatius de l'economia valenciana, com són el tèxtil i el calçat.

Gràfic 6: Distribució del comerç exterior i intracomunitari dels productes industrials segons el contingut tecnològic. Comunitat Valenciana, 2001

Diferenciant la composició de les exportacions en funció de la classificació de béns segons la seua destinació final, predominen les exportacions de béns de consum (53%) enfront de béns intermedis (40%) i béns de capital (6%). No obstant això, en els últims anys els béns intermedis han guanyat pes de forma continuada en el volum global de les nostres exportacions a costa dels béns de consum, mentre que els béns de capital, de caràcter minoritari, han mostrat una evolució més irregular.

3.2. Principals productes importats

Les importacions de la Comunitat Valenciana mostren una diversificació molt major que les exportacions. Basta assenyalar que les 10 partides amb major quota en les nostres importacions representen en el seu conjunt únicament el 29% del total de les compres realitzades a l'exterior, percentatge que se situa en un 39% si s'amplia el recorregut fins a les 20 primeres partides importades. Aquestes xifres són sensiblement inferiors a les quotes que s'obtenen del rànquing de principals partides exportades (53 % i 61% per a les 10 i 20 primeres partides, respectivament).

El primer lloc en la llista de productes importats correspon a *Olis crus de petroli*, amb un 7% sobre el total de les adquisicions realitzades. A continuació se situen les *Parts i accessoris de vehicles automòbils* i els *Vehicles automòbils* (6% totes dues) i els *Olis de petroli no crus* (2,4%). El conjunt de les 10 primeres partides aranzelàries han experimentat, en general, augments notables (se n'exceptuen les *Parts i accessoris de vehicles automòbils*, *Motors d'explosió* i *Fusta serrada o desbastada*, que han descendit, i els *Olis crus de petroli*, que han romàs estables (vegeu quadre 5).

Quadre 5: Principals productes importats per partides. Comunitat Valenciana, 2001

Ordre	Partides	Milers d'euros	%	% acumulat	Variació 2000-2001 (%)
1	27.09 Olis crus de petroli	1.008.553	7,4	7,4	0,4
2	87.08 Parts i accessoris de vehicles automòbils	794.816	5,9	13,3	-9,0
3	87.03 03 Vehicles automòbils per a transport de persones (menys de 10)	785.711	5,8	19,1	63,0
4	27.10 Olis de petroli no crus	323.574	2,4	21,5	53,3
5	72.08 Productes laminats pals de ferro o d'acer sense xapar	254.806	1,9	23,4	47,9
6	41.04 Cuir i pells	204.297	1,5	24,9	8,8
7	84.07 Motors d'explosió	193.004	1,4	26,3	-36,5
8	44.07 Fusta serrada o desbastada, tallada o desenrotllada	181.080	1,3	27,6	-9,5
9	03.07 Mol·luscs	176.232	1,3	28,9	26,9
10	84.71 Màquines per al tractament, registre i procés de la informació.	151.080	1,1	30,0	28,2
	Resta de partides	9.490.962	70,0	100,0	

Quant a l'origen de les importacions, pot mencionar-se que les corresponents a *Olis crus de petroli* procedeixen majoritàriament de Nigèria (31%) i les *Parts i accessoris de vehicles automòbils* i *Vehicles automòbils* d'Alemanya (39%) i Bèlgica (54%).

Diferenciant el nivell tecnològic dels productes industrials importats a la Comunitat Valenciana durant l'any 2001, el 38,8% d'ells incorpora un nivell tecnològic mitjà alt degut al pes de les compres de vehicles de motor i de productes químics. Els productes amb nivell tecnològic alt suposen tan sols el 5,6% del total. Quant als productes industrials amb nivells tecnològics mitjà baix i baix representen un 19,1% i 22,2% de les adquisicions, respectivament.

Si se desagreguen les importacions classificant els béns en funció de la destinació final, observem un comportament diferent respecte a les exportacions, amb predomini dels béns intermedis (52%) sobre els de consum (24%), mentre els de capital se situen de nou per davall (13%). Estos valors relatius no mostren canvis significatius respecte als dels últims anys.

La major part dels béns intermedis adquirits es destinen a la indústria, principalment productes minerals metàl·lics i no metàl·lics (10%), productes químics (8%), productes intermedis metàl·lics i per a maquinària (12%) i productes intermedis per a tèxtils, vestits, cuir i calçat (6%). Quant als béns de consum, es reparteixen de manera bastant equitativa entre aliments, begudes i tabac (8%), béns de consum durador (8%) i no durador (9%). Per últim, les importacions de béns de capital es componen bàsicament de maquinària (10%).

4. COMERÇ EXTERIOR PER MODES DE TRANSPORT

Per a l'adequada interpretació dels resultats segons el mode de transport cal conèixer l'abast i les possibles limitacions d'esta informació. En el cas dels intercanvis entre estats membre de la Unió Europea, s'entén per modalitat de transport probable el mode de transport actiu en què les mercaderies han penetrat o abandonat el territori espanyol. Per a les exportacions i importacions amb destinació o origen en països no comunitaris, es refereix al mitjà en què han entrat o eixit les mercaderies del territori duaner de la Unió Europea.

Quadre 6: Comerç exterior i intracomunitari segons el mode de transport. Comunitat Valenciana, 2001

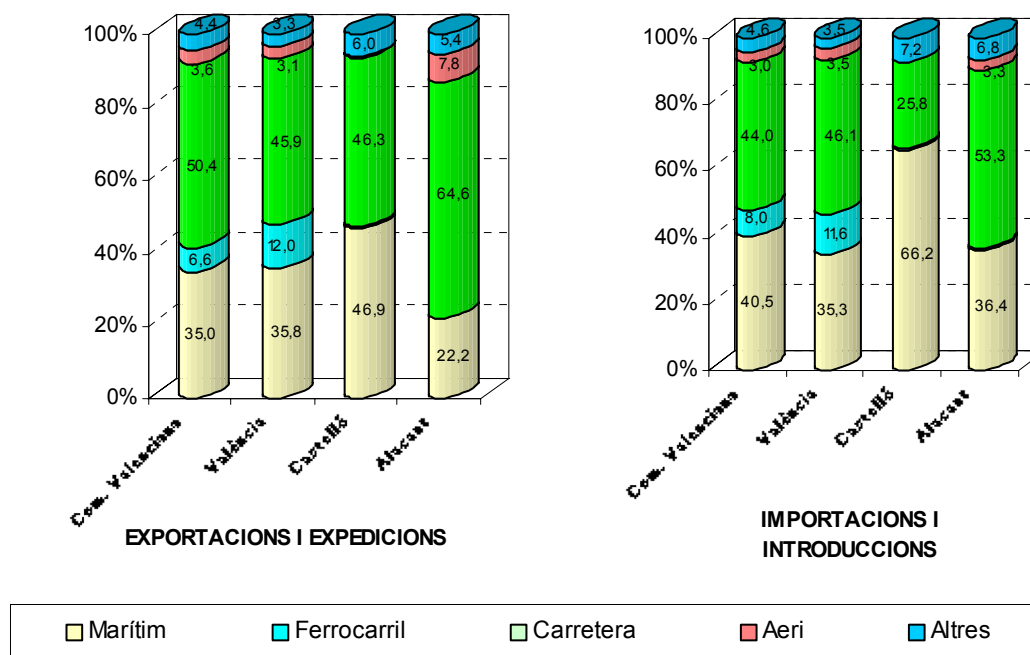
Modes de transport	Exportacions i expedicions		Importacions i introduccions	
	Milers d'euros	%	Milers d'euros	%
Transport marítim	5.589.113	35,0	5.488.413	40,5
Transport per ferrocarril	1.055.624	6,6	1.078.741	8,0
Transport per carretera	8.044.675	50,4	5.965.559	44,0
Transport aeri	566.429	3,6	402.710	3,0
Altres transports	698.613	4,4	628.691	4,6
TOTAL	15.954.454	100,0	13.564.114	100,0

Tenint en compte això, el transport per carretera és el mode d'eixida predominantment utilitzat en les vendes destinades a l'exterior (50%) després del qual se situa la via marítima (35%). En el cas de les adquisicions, el pes del transport per carretera és un poc menor (44%) i augmenta la seua importància el marítim (41%). Respecte al transport per avió i ferrocarril, tenen paregudes participacions percentuals en les exportacions i en les importacions (vegeu quadre 6).

En l'àmbit provincial, cal destacar que el transport per carretera com a primer mode de transport aconseguix la major quota sobre les exportacions provincials a Alacant (65%) mentre que la via marítima té el seu major pes relatiu a Castelló (47%). La presència del ferrocarril es limita a la província de València, amb una quota del 12% de les vendes exteriors, i el transport aeri té la major participació relativa en les exportacions d'Alacant (8%).

Si es realitza l'anàlisi de la utilització del primer mode de transport per als principals productes exportats a nivell de seccions de la Nomenclatura Combinada des de la Comunitat Valenciana, s'observa com el *Material de transport* es reparteix entre transport marítim (54%) i ferrocarril (30%), i les eixides per carretera se situen en un tercer lloc (14%). En canvi, els *Productes vegetals* utilitzen massivament la carretera (88%), a causa de factors com la ubicació geogràfica dels mercats de destinació (principalment Unió Europea) i les condicions especials de transport d'este tipus de càrrega (necessitat de cambres frigorífiques, col·locació ràpida en els mercats de destinació...). Quant a les *Manufactures de pedra, ceràmica...* utilitzen en primer lloc el vaixell (60%), si bé la carretera representa un significatiu 35%, repartiment més igualitari que es veu afavorit per la importància de les destinacions d'ultramar i les condicions físiques de la mercaderia. En el cas del *Calçat*, el primer mode de transport utilitzat és la carretera (66%), seguit del marítim i de l'aeri (tots dos amb un 14%). Finalment, cal afegir que el transport aeri resulta un mode molt minoritari que pren rellevància en eixides de mercaderies com *Perles fines, pedres i metalls preciosos, Joies, Òptica i Material de precisió o Objectes d'art*.

Gràfic 7: Distribució del comerç exterior i intracomunitari segons el mode de transport.
Comunitat Valenciana, 2001

Quant a les principals importacions realitzades des de la Comunitat Valenciana corresponents a *Maquinària i material elèctric* i *Material de transport*, l'estructura del mode de transport d'entrada és similar, amb un clar predomini del transport terrestre en la vessant de carretera (49% i 63% respectivament) i en la vessant de ferrocarril (17% i 24%).

5. COMERÇ EXTERIOR I INTRACOMUNITARI PER COMUNITATS AUTÒNOMES

Les xifres del comerç exterior i intracomunitari en el seu desglossament per comunitats autònomes permeten efectuar la comparació interregional dels principals agregats del comerç exterior.

La Comunitat Valenciana és la segona en el rànquing exportador del conjunt de l'Estat darrere de Catalunya, el volum d'exportacions de la qual ha ascendit a 36.695 milions d'euros durant l'any 2001. Després de la Comunitat Valenciana (15.854 milions) se situen la Comunitat de Madrid (14.879 milions), el País Basc (11.603 milions), Andalusia (10.282 milions) i Galícia (9.281 milions) (vegeu quadre 7).

L'evolució respecte al 2000 d'estes comunitats més exportadores ha sigut dispar, oscil·lant entre un creixement de les vendes exteriors de l'11,4% en el cas de Galícia i un descens del -3% del País Basc. La resta de comunitats autònomes també registren diferències importants, l'augment més significatiu és l'observat a Extremadura (14,5%) i el majors descens el de Ceuta i Melilla (-88,4%).

Per la part de les importacions també destaca Catalunya, amb 50.498 milions d'euros. A continuació, amb unes adquisicions procedents de l'exterior de 41.509 milions d'euros, se situa la Comunitat de Madrid. En tercer lloc, es troba la Comunitat Valenciana, amb 13.564 milions d'euros, seguida de prop per Andalusia (12.306 milions), País Basc (10.017 milions) i Galícia (9.420 milions).

Assenyalarem per últim que cap de les comunitats amb unes xifres de comerç exterior semblants o fins i tot superiors a les de la Comunitat Valenciana assoleix la taxa de cobertura d'esta.

Quadre 7: *Comerç exterior per comunitats autònomes, 2001*

Comunitats autònomes	Exportacions i expedicions			Importacions i introduccions			Taxa de cobertura (%)
	Milers d'euros	%	Variació 2000-01 (%)	Milers d'euros	%	Variació 2000-01 (%)	
Andalusia	10.281.896	7,9	0,7	12.035.840	6,9	-0,8	84,8
Aragó	5.455.995	4,2	8,0	5.288.232	3,1	3,5	106,8
Astúries, Principat d'	1.578.394	1,2	-6,2	2.054.472	1,2	4,8	80,5
Balears, Illes	1.205.032	0,9	11,5	1.640.217	0,9	-7,4	68,0
Canàries	1.034.876	0,8	0,1	3.681.023	2,1	-2,0	27,5
Cantàbria	1.509.451	1,2	4,4	1.638.052	0,9	12,3	103,5
Castella - La Manxa	1.998.089	1,5	8,5	3.724.732	2,2	11,8	60,0
Castella i Lleó	8.254.164	6,4	0,2	8.126.339	4,7	-3,4	98,1
Catalunya	36.694.508	28,3	8,6	50.497.891	29,2	3,6	75,3
Comunitat Valenciana	15.954.454	12,3	4,4	13.564.114	7,8	7,5	126,4
Extremadura	790.998	0,6	14,5	387.009	0,2	4,1	212,7
Galícia	9.281.399	7,2	11,4	9.419.879	5,4	5,9	104,3
Madrid, Comunitat de	14.878.724	11,5	3,6	41.508.634	24,0	0,4	36,0
Múrcia, Regió de	3.582.803	2,8	12,2	4.390.514	2,5	7,6	87,8
Navarra, Comunitat Foral de	4.348.454	3,4	-9,6	3.931.131	2,3	2,6	113,5
País Basc	11.603.064	8,9	-2,3	10.017.209	5,8	-3,0	112,4
Rioja, La	847.050	0,7	5,2	669.563	0,4	2,5	129,6
Ceuta i Melilla	146.326	0,1	-88,4	414.769	0,2	-1,8	34,7
Desconeguda	325.344	0,3	0,0	220.496	0,1	-7,2	136,9
TOTAL ESPANYA	129.771.013	100,0	4,5	173.210.117	100,0	2,2	76,6

6. ANÀLISI D'INDICADORS

En el present apartat en fa una succinta anàlisi dels principals resultats obtinguts a partir del càlcul d'una sèrie d'indicadors d'interès a utilitzar com ferramentes útils per a caracteritzar alguns dels principals trets de l'activitat comercial exterior de la Comunitat Valenciana

6.1 Taxa d'obertura externa i propensió exportadora

La taxa d'obertura externa de la Comunitat Valenciana (importacions més exportacions sobre Producte Interior Brut (PIB) en termes percentuals) s'ha situat en l'any 2001 al voltant de la mitjana espanyola (46,3% i 46,6%, respectivament). Este resultat suposa una recuperació del creixement que es produïa de forma continuada des de 1993, únicament interromput en 1999 (vegeu quadre 8).

En el rànquing per comunitats autònomes, la Comunitat Valenciana se situa en nové lloc, per darrere d'algunes comunitats que tenen un alt grau d'obertura externa a causa de l'important volum de transaccions, bé siguen exportacions, importacions o ambdues (vegeu quadre 9).

Si es vol aproximar el signe de la "vocació comercial" d'una regió pot utilitzar-se la propensió exportadora que s'obté del quocient entre les exportacions i el PIB en termes percentuals. En el cas de la Comunitat Valenciana, s'ha situat en el 2001 en un 25,0%, 5 punts per damunt de la dada

obtinguda a nivell nacional (20,0%) i lleugerament inferior a la ratio del 2000.

Quadre 8: Propensió exportadora i taxa d'obertura externa. Comunitat Valenciana, 1997-2001.

	1997	1998	1999	2000	2001
PIB(milers euros)C.Valenciana (base 1995) (*)	47.233.520	50.852.360	54.601.452	59.286.689	63.810.156
Exportacions i expedicions (milers d'euros)	12.417.275	13.148.108	13.583.405	15.281.076	15.954.454
Imports i introduccions (milers d'euros)	8.624.175	9.520.546	10.593.033	12.621.964	13.564.114
Propensió exportadora (%)	26,29	25,86	24,88	25,77	25,00
Taxa d'obertura externa (%)	44,55	44,58	44,28	47,06	46,26

(*) Font: INE (les dades del 2001 són 1ª estimació)

Per tant, a diferència d'altres comunitats autònomes, la vocació comercial de l'economia valenciana s'orienta en major mesura a les vendes a l'estranger que a les importacions de productes, ja que tenen major pes relatiu en el PIB les exportacions que les importacions. Ordenant les comunitats autònomes en funció d'este indicador, la Comunitat Valenciana se situa en seté lloc per darrere de Navarra (39,3%), Castella-La Manxa (36,6%), Catalunya (30,4%), País Basc (28,5%), Galícia (26,9%) i Aragó (26,9%).

Quadre 9: Propensió exportadora i taxa d'obertura externa per comunitats autònomes, 2001.

Comunitats autònomes	PIBpm (*) (Milers d'euros)	Propensió exportadora (%)	Taxa d'obertura externa (%)
Andalusia	88.101.709	11,67	25,33
Aragó	20.318.311	26,85	52,88
Astúries, Principat d	14.798.494	10,67	24,55
Balears, Illes	15.490.301	7,78	18,37
Canàries	26.010.406	3,98	18,13
Cantàbria	8.391.846	17,99	37,51
Castella i Lleó	37.112.537	5,38	15,42
Castella-La Manxa	22.584.938	36,55	72,53
Catalunya	120.833.239	30,37	72,16
Comunitat Valenciana	63.810.156	25,00	46,26
Extremadura	11.265.937	7,02	10,46
Galícia	34.500.647	26,90	54,21
Madrid, Comunitat de	112.592.135	13,21	50,08
Múrcia, Regió de	15.427.511	23,22	51,68
Navarra, Comunitat Foral de	11.074.215	39,27	74,76
País Basc	40.698.668	28,51	53,12
Rioja, La	4.766.955	17,77	31,82
Ceuta i Melilla	1.840.174	7,95	30,49
Desconeguda	574.821	56,59	94,95
TOTAL ESPANYA	650.193.000	19,96	46,60

(*) Font: INE (1ª estimació)

6.2. Índexs d'avantatge comparatiu revelat

L'índex d'avantatge comparatiu revelat s'utilitza per a aproximar la capacitat exportadora relativa o "avantatge" comercial exterior associada a cada sector en relació amb la de del conjunt de l'economia. La seua expressió és la següent:

$$IVCR_{it} = \log \left\{ \frac{\left(\frac{X_{it}}{M_{it}} \right)}{\left(\frac{\sum X_{it}}{\sum M_{it}} \right)} \right\}$$

sent:

X_{it} = exportacions de productes del sector i en l'any t

M_{it} = importacions de productes del sector i en l'any t

L'índex es defineix en termes logarítmics i el seu rang té com a eix central el 0 entre $-\infty$ i $+\infty$. El sector "i" posseirà una capacitat exportadora superior a la mitjana de l'economia valenciana per a l'any "t" quan el seu IVCR siga > 0 .

No obstant això, en utilitzar la taxa de cobertura com a base d'este índex s'han de prendre en consideració les limitacions derivades de l'origen administratiu de la informació de base i que afecten l'assignació espacial de les adquisicions i vendes. Este problema és major en l'àmbit de les adquisicions o importacions, ja que una mercaderia pot importar-se per la Comunitat Valenciana i la seua destinació final situar-se fora del territori de la regió, a més, poden no tenir-se en compte les que havent-se atribuït a altres regions, acaben sent utilitzades a la Comunitat Valenciana.

El major avantatge comparatiu respecte a la resta del món correspon a *Pelleteria i les seues confeccions* (cap. 43). Adjacent a estos productes se situen els *Productes ceràmics* (cap. 69) el nivell d'exportacions dels quals també revela altes taxes de competitivitat (vegeu quadre 10).

Les posicions següents les ocupen *Vehicles i material per a vies fèrries* (cap. 86) i les *Gomes, resines i altres suc i extractes vegetals* (cap. 13), sectors gens rellevants en l'àmbit exportador de la Comunitat Valenciana.

Les mercaderies d'origen vegetal que mostren avantatge comparatiu són els tradicionals productes d'exportació basats en la dotació de recursos naturals de la regió. Dins d'estos es troben *Llegums i hortalisses* (cap 7) i els *Fruits comestibles* (cap 8), que han experimentat un lleuger descens dels nivells de competitivitat en l'últim any. També són importants quant a aportació de competitivitat el *Calçat* (cap. 64) i els *Extractes adobadors i tintoris* (cap. 32).

Quadre 10: Ordenació dels índexs d'avantatge comparatiu revelat per productes segons capítols de la Nomenclatura Combinada. Comunitat Valenciana, 1997-2001.

	1997	1998	1999	2000	2001
Productes amb majors IVCR (capítols de la NC):					
43 Pelleteria i les seues confeccions, pelleteria artificial	1,172	0,929	0,929	1,343	1,537
69 Productes ceràmics	1,316	1,307	1,267	1,327	1,263
86 Vehícles i material per a vies fèrries	1,021	1,274	0,355	0,062	1,045
13 Gomes, resines i altres suc i extractes vegetals	1,108	0,750	0,917	0,704	0,809
64 Calçat, polaines, botins i articles anàlegs	0,925	0,984	0,895	0,853	0,797
08 Fruits comestibles; escorces de cítrics o de melons	0,830	0,773	0,739	0,830	0,788
07 Llegums, hortalisses, plantes, arrels i tubèrculs	0,989	0,840	0,831	0,850	0,699
32 Extractes adobadors i tintoris; materials colorants	0,525	0,528	0,571	0,565	0,651
11 Productes de molinaria; malt; midó i fècula	0,437	0,471	0,575	0,658	0,650
92 Instruments de música	0,212	0,462	0,197	0,310	0,608
Productes amb menors IVCR (capítols de la NC):					
80 Estany i les seues manufactures	-2,854	-1,368	-2,087	-2,654	-1,161
27 Combustibles i olis minerals; els seus destil·lats	-1,137	-1,236	-1,182	-1,137	-1,287
28 Productes químics inorgànics	-1,514	-1,420	-1,269	-1,395	-1,312
65 Articles de barreteria	-1,157	-0,952	-0,941	-1,084	-1,329
78 Plom i les seues manufactures	-2,646	-1,515	-0,939	-0,912	-1,356
67 Plomes i plomissol preparats; flors artificials	-1,094	-1,020	-1,450	-1,284	-1,513
81 Els altres metalls comuns i les seues manufactures	-1,442	-1,863	-2,233	-1,521	-1,667
50 Seda	-1,327	-1,773	-1,640	-1,682	-1,681
75 Níquel i les seues manufactures	-2,531	-1,557	-2,528	-0,881	-1,723
93 Armes i municions; parts i accessoris	-1,959	-2,751	-2,234	-2,490	-2,935

Quant als sectors amb menors índexs de competitivitat, en primer lloc es troba un tipus de producció d'elevada especificitat i escàs establiment a la Comunitat Valenciana, com és el d'*Armes i municions*. També destaquen les indústries de productes metàl·lics i altres la producció de les quals s'utilitza com a matèria primera de les produccions interiors. Així, els productes metàl·lics amb menors IVCR són el *Níquel* (cap. 75), *Altres metalls comuns* (cap. 81), *Plom* (cap. 78) i *Estany* (cap. 80), tots ells en brut i totes les seues manufactures. Entre les matèries primeres es troben la *Seda* (cap. 50) i els *Productes químics inorgànics* (cap. 28). Cap d'estes produccions ha experimentat avanços significatius en els nivells de competitivitat al llarg del període considerat.

6.3. Índex de mesurament del comerç intraindustrial.

Segons el marc teòric tradicional, les diferències en tecnologia o en dotació de recursos productius entre països produeixen avantatges comparatius que afavoreixen els intercanvis comercials de productes pertanyents a distintes indústries (comerç interindustrial).

Tanmateix, en les últimes dècades està adquirint creixent importància entre els països amb cert nivell de desenvolupament l'especialització de cada país en diferents tipus de productes dins de les mateixes indústries o sectors. El fonament teòric bàsic d'este comerç intraindustrial és la recerca de la diferenciació de producte, atesa la similitud o aproximació en gustos dels consumidors i la seua valoració positiva davant la diversitat de varietats d'un mateix producte, que asseguren la seua demanda potencial i estimulen la generació d'economies d'escala per part de les empreses en subministrar la seua varietat al mercat internacional. En conseqüència, el significatiu augment de l'intercanvi de internacional de productes dins d'una mateixa indústria està generant que els dits

països ja no siguen únicament exportadors o importadors d'un bé sinó que en la majoria de sectors es produïsquen fluxos comercials en ambdues direccions.

Una aproximació al mesurament global del comerç intraindustrial entre la Comunitat Valenciana i els mercats o grups de països als quals exporta i dels quals importa es pot realitzar a través de l'índex següent:

$$ICII_j = 1 - \frac{\sum_{i=1}^n |X_{ij} - M_{ij}|}{\sum_{i=1}^n (X_{ij} + M_{ij})}$$

on:

X_{ij} : exportacions del sector i destinades al mercat j

M_{ij} : importacions del sector i procedents del mercat j

El ICII pot variar entre 0 i 1, el 0 correspon a la inexistència de comerç intraindustrial i com més s'aproxime a 1 major proporció de comerç intraindustrial es detecta entre els mercats considerats.

Per a mesurar la rellevància d'este tipus de fluxos en el cas de la Comunitat Valenciana, identificarem els sectors industrials (i) amb els productes definits per capítols de la Nomenclatura Combinada, i els mercats d'origen i destinació (j) amb les àrees econòmiques utilitzades en la tabulació de resultats de la publicació.

Quadre 11: Índexs de comerç intraindustrial de la Comunitat Valenciana per àrees econòmiques, 2001

	ICII
Unió Europea	0,61
OCDE	0,58
G7	0,52
Magrib	0,25
Amèrica Llatina	0,22
Europa de l'Est	0,21
NPI	0,20
OPEP	0,17

El ICII de la Comunitat Valenciana amb el conjunt de la Unió Europea se situa en 0,61, el valor més alt obtingut d'entre tots els mercats considerats. Els resultats indiquen que els intercanvis de productes pertanyents als mateixos sectors productius són més intensos amb els països del nostre entorn econòmic i, dins d'este, del nostre entorn geogràfic. Així, si s'amplia el mercat als països integrants de la OCDE la dita ratio disminueix lleugerament, igual que ocorre si la comparació es fa amb els països integrants del G7 (vegeu quadre 11).

Tanmateix, amb els països menys desenvolupats les relacions comercials existents són de caràcter més interindustrial i tenen escassa presència les relacions intraindustrial. No obstant això, en este grup destaca, dins de la seua relativa proximitat a 0, el Magrib (Marroc, Algèria i Tunísia).

Per a disposar d'una aproximació al perfil de comerç intraindustrial entre la Comunitat Valenciana i la Unió Europea a nivell sectorial pot calcular-se el ICII per a cada secció de la Nomenclatura

Combinada utilitzant la mateixa fórmula anterior i suposant que:

X_{ij} : expedicions de la partida i i la secció j realitzades des de la Comunitat Valenciana amb destinació cap a la Unió Europea

M_{ij} : introduccions de la partida i i la secció j realitzades des de la Comunitat Valenciana amb origen en la Unió Europea

Entre els productes més representatius o de major pes en l'àmbit exportador i importador, s'observa que en *Material de transports* (secció 17) es produeix el major grau de corrent simultani d'exportacions i importacions amb els països de la Unió Europea. D'igual manera la Comunitat Valenciana és importadora i alhora exportadora de *Pells, cuirs i les seues manufactures* (secció 08) o *Fusta, suro i les seues manufactures* (secció 09), fruit de l'aproximació en gustos dels consumidors europeus i els avantatges derivats de la diferenciació de producte (vegeu quadre 12).

Este intercanvi bidireccional també és important en altres sectors com *Màquines aparells, material elèctric* (secció 16) i *Fusta, suro i les seues manufactures* (secció 09), el que pot suggerir la propensió cap a una especialització dins d'una mateixa branca.

Els ICII més baixos es corresponen amb seccions de la Nomenclatura Combinada en les quals el valor de les exportacions per a la Comunitat Valenciana és molt rellevant i supera àmpliament els fluxos importadors. És el cas del *Greixos i olis* (secció 03) *Calçat, barreteria, paraigües, plomes artificials* (secció 12) o de les *Manufactures de pedra, ciment, etc.; ceràmica, vidre* (secció 13), sectors característics del comerç exterior valencià en els quals es difícil la penetració de la producció competidora estrangera.

D'altra part, també s'observen índexs molt baixos en sectors amb una dependència externa significativa com en *Armes i municions* (secció 19) o *Òptica, fotografia, cinema i aparells de precisió* (secció 18).

Quadre 12: Índexs de comerç intraindustrial de la Comunitat Valenciana amb la Unió Europea per productes, 2001

Secció	Descripció	Expedicions (Milers euros)	Introduccions (Milers euros)	ICII
03	Greixos i olis, productes del seu desdoblament	25.369	16.485	0,047
04	Productes alimentaris, begudes i tabac	279.049	199.527	0,303
05	Productes minerals	70.051	228.033	0,319
06	Productes de les indústries químiques	406.128	639.853	0,461
07	Matèries plàstiques artificials, cautxú	231.227	546.873	0,458
08	Pells, cuirs i les seues manufactures	129.457	182.583	0,547
09	Fusta, suro i les seues manufactures	95.080	169.505	0,510
10	Paper, les seues matèries primeres i manufactures	106.086	240.754	0,337
11	Matèries tèxtils i les seues manufactures	608.234	431.118	0,410
12	Calçat, barreteria, paraigües, plomes	1.007.272	66.441	0,118
13	Manufactures de pedra, ciment; ceràmica	941.172	160.893	0,203
14	Perles fines, pedres i metalls preciosos	43.060	36.711	0,636
15	Metalls comuns i les seues manufactures	388.701	862.990	0,422
16	Màquines i aparells, material elèctric	847.392	1.627.634	0,508
17	Material de transport	2.408.723	1.841.803	0,549
18	Òptica, fotografia i cinema; aparells precisió	47.604	144.502	0,276
19	Armes i municions	0	37.401	0,000
20	Mercaderies i productes diversos	554.712	135.402	0,317
21	Objectes d'art, per a col·leccions i antiguitats	2.397	416	0,296

Finalment, cal insistir una vegada més en l'origen administratiu de la informació estadística de base utilitzada per al càlcul dels índexs i la possibilitat que puguen comptabilitzar-se operacions d'entrada i/o eixida de productes la destinació final dels quals no es trobe dins de la mateixa Comunitat Valenciana.